

Milton Humason i la llei de Hubble

(1891-1972, Estats Units)

Milton Lasalle Humason era un noi humil que va arribar a ser astrònom per casualitat. Va treballar amb Edwin Hubble amb qui van descobrir la llei de Hubble de l'expansió de l'Univers.

Va néixer a Dodge Center, Estats Units, el 1891. Després de rebre una educació primària molt elemental, el 1909 va començar a treballar en la construcció de l'Observatori de Mount Wilson, a prop de Los Angeles. Conduïa mules carregades de material cap al cim de la muntanya. Dos anys després es va casar amb Helen Dowd, filla d'un dels enginyers de l'observatori.

Més endavant començà a fer diverses feines a l'observatori: de porter, d'electricista i d'assistent nocturn; fins que el 1917 son sogre l'invità a treballar com a ajudant d'observació. Passà doncs a formar part de la plantilla tècnica de l'observatori. I una nit que l'operador del telescopi no hi era per malaltia, l'astrònom de torn li oferí la possibilitat d'ocupar-ne el lloc interinament: féu la feina amb tal destresa que aviat passà a ocupar permanentment la plaça d'operador del telescopi i d'assistent d'astrònom.

El 1919 va arribar a Mount Wilson l'astrònom Edwin Hubble, un home de bona família i de formació universitària. Malgrat les diferències socials es van entendre molt bé des del primer dia i al cap de poc temps emprengueren la tasca de mesurar els espectres de galàxies llunyanes. Hubble restà impressionat de l'habilitat de Humason per a obtenir espectres d'alta qualitat, cosa que Humason podia fer millor que qualsevol astrònom professional de l'època. Gràcies a aquesta habilitat, Humason i Hubble descobriren que les galàxies llunyanes s'allunyen de nosaltres i que la velocitat amb què ho fan és més gran com més llunyana és la galàxia. Hubble s'adonà que existia una relació lineal entre la velocitat de recessió d'una galàxia i la distància a què es troba de nosaltres. Aquesta relació es coneix avui dia com llei de Hubble.

Cap al 1936 Humason havia dut el telescopi fins al límit, ja que havia aconseguit de mesurar la velocitat de recessió de galàxies del cúmul galàctic d'Óssa Major II, les quals s'allunyen de nosaltres a 42.000 quilòmetres per segon.

El 1947 fou nomenat secretari dels observatoris Wilson i Palomar, per la qual cosa restaren al seu càrrec tots els assumptes administratius i les relacions entre els dos observatoris. Entre 1925 i 1964 arribà a publicar uns 120 articles d'astronomia o astrofísica.

Un any abans de morir, publicà amb Nicholas Mayall i Alan Sandage un important estudi cosmològic que consistia en una anàlisi exhaustiva de totes les dades existents sobre les distàncies de les galàxies al Sol i la corresponent recessió.

Descobrí el cometa que duu el seu cognom i fou un destacat observador planetari, experiència que reflectí en la seva obra *Planets and Satellites* (1961), feta amb diversos col·laboradors.

Morí el 1972, després d'haver obtingut el reconeixement de la comunitat astronòmica per la seva feina.